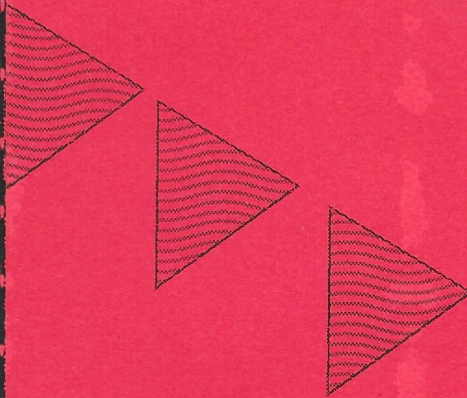
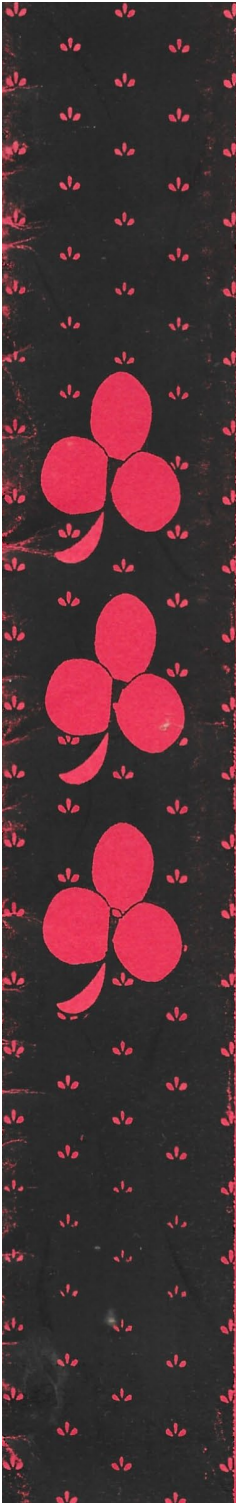

januari 98

ANDRINGA STAACH NIJS

31

ORGAAN VAN DE ANDRINGA-STICHTING

Andringa-stichting

voorzitter (ad- interim)

Herman Andringa
Oranje Nassaupark 4
8933 BR Leeuwarden

secretaris (ad-interum)

Tjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB Veenwouden

penningmeester

Jaap Andringa
Burg. Esselinkstraat 5
9172 PA Ferwerd
Postgiro nummer 99 00 8 te Ferwerd
Rabobank nummer 320 20 10 15 te Ferwerd

boeken

Ferdinand en Nelly Ettema- Andringa
Geert Knolweg 48
8501 MK Joure

***redactie a.s.n. en archief
adreswijzigingen en familiegegevens naar***

Tjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB Veenwouden
tel. 0511 47 22 07

Inhoud

Pagina

3	Inhoud
4	Een terugblik in een vergelijking
6	Redactioneel
8	Andringaboek Anders Bekeken
12	Merkwaardige post
13	Hoe gaat het met de financiën?
14	Financieel jaarverslag 1996
16	Bestuurszaken
18	Familiecontacten

'Een terugblik in een vergelijking'

Gedurende een periode van acht jaar was ik voorzitter van de Andringa-stichting met een laatste optreden op de familiedag van november '96. Wanneer ik achterom kijk en terugblik op deze periode dan kan ik mij nauwelijks realiseren dat dit acht lange jaren zijn geweest. In mijn beleving was het een korte en boeiende periode waarin er op een gedreven wijze werd gewerkt aan het actief besturen van het Andringa-schip. In deze vergelijking wil ik een parallel trekken met een skûtsje. Ook daar is de bemanning van eenzelfde omvang als het Andringa-bestuur en is er van oudsher geen onderscheid tussen man en vrouw. Hoe heeft het Andringa-skûtsje in haar route de afgelopen acht jaar gevaren? Wanneer ik de bestuursleden een plaats aan boord mag aanwijzen dan zien we dat Ferdinand zich als nestor naast mij op het achterdek heeft gevestigd om mij van zijn wijsheid, nuchterheid en ervaringen te voorzien, opdat er een constante koers gevaren kan worden. Jaap zie ik op zijn knieën in het gangboord zitten met de peilstok in de hand om in een regelmatig tempo de diepgang te meten en deze hardop aan ons kenbaar te maken. Een belangrijke functie! Stel je voor dat hij er niet zou zijn dan was de kans groot dat het schip plots aan de grond zou lopen met alle gevolgen van dien. De zwaarden zijn onder de hoede van Nellie en Tsjikke, waarbij Nellie in die lange rakken de zwaarden diep naar beneden duwt en Tsjikke het in de lijn zij onder controle houdt. Zonder de zeilen zou er weinig beweging in het Andringa-schip zitten. Met de automatisering van de familiebestanden heeft Heleen er voor gezorgd dat de zeilen bijtijds zijn vernieuwd en we thans strak aan de wind de vaart er in kunnen houden. Herman zorgt voor een juist en tijdig bedienen van de zeilen. Eppy en Hiltje zijn alweer druk met de koffie en de snert in de weer. Wanneer we af en toe toch over stag gaan omdat de wind of het vaarwater ons hiertoe dwingt dan krijgt Herman-

hulp van de volledige bemanning. Dit doet mij direkt denken aan de perioden van heftig laveren. Op deze momenten is de volledige bemanning honderd procent in staat om onder een grote druk het skûtsje goed op koers te houden. Uiteraard brengt laveren met zich mee dat er relatief weinig vooruitgang wordt geboekt. Het verschijnen van het tweede Andringa-boek wil ik vergelijken met de romp-verlenging van het skûtsje. Het schip ligt in deze periode volledig stil om alle energie te wijden aan aan het doormidden snijden van de oude romp en het naadloos tussenvoegen van een nieuw gedeelte scheepsromp. De kielbalk met de gebogen spanten vormen de familierelaties. Op de werf zien we Ype druk in de weer om tussen een hoop oud ijzer nieuwe spanten toe zoeken die dezelfde kromming hebben als de originele onderdelen. Over kwaliteit gesproken. In deze periode was ook Sjoerd niet van de werf weg te slaan. De familie en het zeilen heeft hem van jongs af aan altijd al geboeid. Op de familiedag 1997 vond dan uiteindelijk de wedertewaterlating plaats van het verlengde Andringa-skûtsje en wordt de verwachting uitgesproken dat het zijn huidige plaats binnen de verschillende familie-stichtingen ruim-schoots kan blijven behouden. Ik wens de nieuwe bemanningsleden heel veel plezier en enthousiasme toe bij het besturen van dit schip en hoop dat het voor lengte van dagen een goede vaart zal hebben. Voorlopig verwacht ik op korte termijn geen scheepsverlenging meer zodat er voldoende tijd is dat een ieder bemanningslid zijn of haar plaats aan boord weer kan vinden met Herman aan het roer en Ferdinand op het achterdek. *Wat ga ik doen?* Ik heb mij inmiddels volledig gestort op één van mijn grootste hobby's waarvoor ik de afgelopen jaren te weinig tijd had; namelijk het vangen van zeeën en luchten in een olieverf. In mijn gedachten zal daar altijd plaats blijven voor ons eigen skûtsje.

Tsjerk

Redactioneel

Ons familieblad begint deze keer met de beschouwing van de vorig jaar afgetreden voorzitter van de Andringa Stichting. Het redactioneeltje vindt u nu dus eens niet op de eerste pagina van deze ASN. Tsjerk van Schier, zoals onze ex-voorzitter vaak aangeduid wordt, heeft in prachtige bewoordingen zijn eigen afscheidsoptstel geschreven. Hij doet dat met een mooie metafoor over zeilen. Een dergelijk stukje hoort naar mijn smaak op de eerste pagina thuis. Tsjerk schrijft dat hij zijn vrije tijd vult met zijn grote passie schilderen, maar als ik zo zijn stukje lees en herlees, dan zou hij zich evengoed kunnen gaan bezighouden met het uitbouwen van zijn literaire capaciteiten. Dat zou voor de Andringa Stichting misschien een oplossing kunnen bieden voor de leemte die ontstaan doordat de schrijver dezes, die nu al eigenlijk geen tijd meer heeft voor zijn onbezoldigde baan als redacteur van het ASN, zich terugtrekt als animator van ons familieorgaan. Wie weet kan Tsjerk nog overgehaald worden te solliciteren als hoofdredacteur van het ASN. Nu deze zwaar onderbetaalde, maar hogelijk gewaardeerde bijbaan vacant komt mogen overigens ook andere sluimerende talenten die literaire aspiraties koesteren, zich aanmelden als kandidaatredacteur. Wat een schitterende kans voor onbedorven talent. Het bestuur zal de nieuwe redactie bijstaan en inwerken. Wij garanderen volledige redactionele vrijheid en onafhankelijkheid. Ook als u kritische geluiden laat horen over het reilen en zeilen van het bestuur. Wij verzekeren u dat u ten alle tijden reacties ontvangt op uw redactionele artikelen. Nou, mooier kan toch niet!! Alle gekheid op een stokje we (het huidige nieuwe stichtingsbestuur) zoeken minimaal twee vrijwilligers om het nieuwe ASN vorm te geven. Natuurlijk zullen de huidige bestuurders hun bijdrage blijven leveren.

Penningmeester Jaap heeft zich weer voortreffelijk van zijn taak gekweten. Hij doet ons n.l. verslag over '96. En in het zomernummer van ASN (no. 32) zal hij de financiën over '97 uit de doeken doen. Zo dat staat er, dus daar kan hij al niet meer onderuit. Een tweede bestuurlijke bijdrage betreft een artikel van ons nieuwe bestuurslid Piet Andringa uit Apeldoorn. Het gaat ook over geld of eigenlijk ook weer niet. Nou ja, lees het zelf en zie eens hoe origineel je met de twee Andringaboeken om kunt gaan. Soms droom ik ervan dat ASN een blad is met goede en diepgravende artikelen over de familiegeschiedenis. Inhoudelijk goed onderbouwde en lezenswaardige bijdrage over onze voorvaderen en moederen. Te veel vind ik genealogie een opsomming van feiten, geboorten, huwelijken en sterven. Er is toch meer tussen hemel en aarde, er is toch het bestaan zelf. De echte genealogen vallen mij dan meteen aan. " De akten, de berichten, de feiten zelf roepen toch een hele wereld op", geven zij mij te verstaan. Dat klopt. De twee boeken bewijzen dat vooral de anektdotes, de oude foto's de handtekeningen op de oude akten, de schilderijen en de familiesprookjes de sfeer van vertrouwelijkheid oproepen. De boeken zijn met andere woorden prima, maar het ASN kan veel beter. Dat bedoel ik. Een dubbeldik ASN met doorwrochte artikelen van Andringa's (of andere geïnteresseerden) over tal van onderwerpen die de kern van ons genealogische doelstelling raakt. Zij moeten er toch zijn in onze familie: Andringa's die op wetenschappelijk niveau historisch materiaal becommentariëren, uitpluizen, onderzoeken en journalistiek verslaan in dit vertrouwde blad. Profesionalering van het ASN bereiken wij niet alleen door de lay out, de opmaak en de omslag te verfraaien, maar vooral ook door de inhoud te verbeteren. Nou en dat is mijn wens. En daarvoor zoeken wij die nieuwe redacteurs.....

Herman Andringa

ANDRINGABOEK ANDERS BEKEKEN

Inleiding

Bij het lezen van de beide standaardwerken over de familie Andringa kwam ik enkele beschrijvingen tegen van interessante transacties. Deze gebeurtenissen werden meestal vastgelegd in oorkonden. Die oorkonden bevatten veel informatie en hebben het mogelijk gemaakt dat beide monumentale werken konden worden uitgegeven.

Mijn interesse ging uit naar de financiële kant van het verhaal. Sinds vele jaren ben ik verzamelaar van historische munten vanaf de Middeleeuwen. In mijn collectie is een aantal munten opgenomen afkomstig uit Friesland.

Munten in het Andringaboek

Zo las ik al op bladzij 14 van boek I dat "Het klooster van Aalzum na de dood van Gerbrich 50 klinkerden krijgt en bovendien haar bed"

Een "klinkerd" of "klinkaart" dankte zijn naam aan het geluid als je deze op een tafel liet vallen. Het was de benaming voor een gouden Schild van Holland, speciaal die van Willem VI van Holland (1404 - 1417) ter waarde van 40 Groot (= 20 stuivers).

Op bladzij 15 lees ik een rente van een goudgulden uit de Sate van Jancko". Hier is sprake van een in de 16e eeuw opgekomen benaming met een dubbele aanduiding, omdat er ook zilveren munten ter waarde van een gulden in omloop waren. Met de benaming "goudgulden" duidde men een waarde aan van 28 stuivers. In latere eeuwen werden florijnen geslagen in Friesland ter waarde van 28 stuivers. Karel V voerde vanaf 1521 de zilveren en gouden Karolus-

gulden in ter waarde van 20 stuivers. De gouden munt woog 2.91 gram en de zilveren munt 22.85 gram. In de beschrijvingen tijdens de 17e eeuw worden veelvuldig de bedragen in "goudgulden" genoemd. Men zal daarbij meestal gebruik hebben gemaakt van van de Karolusgulden. Het is interessant iets meer te vertellen over de achtergrond van de gebruikte munten in Friesland. Dit artikel geeft een beknopt overzicht vanaf de Middeleeuwen.

Historie

Met Friesland werd in de vroege Middeleeuwen het gebied aangeduid tussen De Eems en het Zwin. De belangrijkste steden waren Utrecht en Dorestad. Munten vanaf ongeveer 550-850 na Chr. in omloop in het Friese gebied waren de trientes, de solidus, de gouden solidus van Lodewijk de Vrome en Lotharius en de sceatta's (stekelvarken, runentype of Wodanmonster). De naam sceatta is afgeleid van het oud-friese 'skat' of 'sket' dat ook vee kon betekenen.

Er was slechts weinig van dit geld beschikbaar, meestal gebruikte men dit voor de handel met de Noord Europeesche landen. In het Friese gebied vonden transacties meestal plaats via onderlinge ruil.

In de 11e eeuw regeerden de graven van Brunswijk in Friesland. Deze graven waren verwanten van de Duitse Keizer en verkregen muntrecht. In de periode 1012-1101 werden de z.g. "Brunonen" aangemunt. Muntplaatsen waren toen Leeuwarden, Dokkum, Bolsward, Stavoren, Oldeboorn en Winsum.

Van 1077 tot 1212 hebben de bisschoppen van Utrecht te Stavoren gemunt, te beginnen met Koenraad van Zwaben. De aanmaak van deniers en penningen bleven echter gering van omvang.

In de loop van de 15e eeuw werd de behoefte aan muntgeld groter. Door het ontbreken van landsbeheerlijk gezag gingen enkele steden zelf over tot het slaan van munten. Als voorbeeld worden meestal munten genomen afkomstig uit andere grote steden zoals Groningen en Utrecht, die al eerder muntrecht hadden. In de 15e eeuw nam de welvaart in het gebied dat we nu "Friesland" noemen sterk toe, de economie verlangde een beter ruilmiddel dan goederen. Deze z.g. "Stedelijke muntslag" vond plaats in Leeuwarden, Bolsward, Sneek, Franeker en Workum. De periode waarin dit gebeurde was van 1425-1493. In Franeker werden zelfs St. Jan Goudgulden vervaardigd. De kwaliteit van deze muntslag liet sterk te wensen over. In de musea bevinden zich weinig exemplaren. Belangrijke transacties bleven plaatsvinden in de bekende gouden munten van Holland en het Duitse Rijk. In het stadhuis van Bolsward bevinden zich een aantal stedelijke munten uit een muntvondst binnen deze stad waaronder de "vlieger" (1 stuiver) en de "jager" (2 stuivers). In 1498 was het afgelopen met de eigen muntslag. Namens de Duitse Keizer Maximiliaan nam Albrecht van Saksen Friesland in bezit. Hij nam zelf de muntslag ter hand. Hij liet door muntmeester Nijkammer naar het voorbeeld van zijn Saksische munten tussen 1498-1504 een aantal munten vervaardigen. Onder andere werden "dubbele vuurijzers" geslagen, munten die ook door de Bourgondische hertogen werden vervaardigd. De Saksische overheersing duurde tot 1515. Moe geworden van de vele oorlogen die hij moest voeren tegen de Friezen, verkocht George van Saksen zijn (Duitse) rechten aan Karel V. In 1526 stuurde de Keizer zijn Generaal-muntmeester naar Leeuwarden om de muntslag te regelen. Deze munt opereerde slechts kort tussen 1527-1530, zodat er een schaarste bleef aan kleine munten zoals de penningen.

Muntslag in de laatste periode.

In 1580 vond de omwenteling plaats in Friesland. De Gedeputeerde Staten voelden zich machtig genoeg om de zaak stevig aan te pakken. Men ontbood Lodewijk Alewijn (een telg uit een bekend muntmeestersgeslacht) om als "Muntmeyster" eenige penningen tot geryff van desen Landen te doen slaan". Alewijn vatte de opdracht serieus op. Aan de Tweebaksmarkt huurde hij een gebouw om als muntthuis dienst te doen. De eerste serie bestond uit halve, hele en dubbele stuivers. Het voortdurende tekort aan kleingeld werd op de eerste plaats aangepakt. In de loop van de 17e eeuw werden echter alleen nog de muntsoorten geslagen die waren toegestaan door het "College van Generaal-muntmeesters" van de Republiek der Zeven Provinciën. Deze instantie was belast met het toezicht op de muntslag. In deze periode werden guldens, drieguldens, halve drieguldens, schellingen, dubbele stuivers, bezemstuivers en duiten geslagen. Afwijkende muntsoorten waren de florijn ter waarde van 28 stuivers en de koggerdaalder ter waarde van 30 stuivers. Een oud gebruik in Friesland betrof het z.g. "knottekistje". Dit was een meestal fraai bewerkt zilveren doosje, gevuld met twintig ducats of drieguldens. Dit werd door een jonge man aangeboden aan de vrouw van zijn keuze. Aanvaardde zij dit, dan was de verloving een feit!

In 1756 trad de laatste muntmeester, Henricus Dortsman af. De Friese Staten benoemden geen nieuwe muntmeester. Wel lieten ze in 1760 door de Utrechtse muntmeester Novisadi een toegewezen quotum gouden ridders vervaardigen. De Friese munten bleven nog in omloop tot 1853. Toen vond de grote muntsanering plaats en werden de munten uit de tijd van de Republiek ingetrokken.

Piet Andringa, Apeldoorn

Merkwaardige post

De Andringastichting krijgt regelmatig post toegestuurd van bedrijven, instellingen en overheid. Bij het secretariaat komen vaak brieven en brochures terecht waarvan je je kunt afvragen waar dat goed voor is. Soms bereiken ons ook mailings waarom wij echt plezier hebben.

Wat dacht u bijvoorbeeld van onderstaande brief!

*Divisie Volksgezondheid en Milieu
Dienst Ongediertebestrijding*

Geachte mevrouw/heer,

De afgelopen jaren ondervindt de Dienst Ongediertebestrijding (DOB) van de GG en GD te Amsterdam een toenemende belangstelling voor haar methoden ter wering en bestrijding van verwilderde duiven. Vaak was niet goed bekend welke mogelijkheden beschikbaar zijn om problemen met verwilderde duiven aan te pakken. Daarom hebben wij een brochure opgesteld met informatie over de mogelijkheden tot reductie van hinder en schade voor duiven.

Wij hopen u met deze brochure van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

*G. Otten
Hoofd Dienst Ongediertebestrijding*

Hoe gaat het met de financiën van de Andringa-Stichting?

Tijdens de familiedag in november 1996 heb ik mij zorgelijk uitgelaten over de te verwachten financiële positie van onze stichting. Immers, voor de realisatie van ons tweede familieboek, zijn alle reserves aangewend.

Daarbij werd een tekort begroot van omstreeks f.15.000,-, dat uit de verkoop van boeken, en de ontvangst van giften weer aangezuiverd zou moeten worden.

Welnu, onze oproep aan u om wat extra's te betalen naast het bedrag van de abonnementskosten heeft succes gehad.

Nadat alle kosten die met de uitgifte van ons familieboek waren betaald, was er een tekort van omstreeks f.12.000,-

Doordat velen van U extra hebben betaald, waarvan een aantal een fiks bedrag, zijn wij op dit moment al weer uit de rode cijfers.

En dat is toch boven verwachting. De verkoop van boeken is echter toch achter gebleven bij onze verwachting.

Uw bestellingen zijn voor ons dus zeer, zeer welkom!! Dat kan ons dan weer een gezond financieel perspectief voor de toekomst geven.

Wij zijn u zeer erkentelijk voor uw financiële bijdragen.

Uw penningmeester,

Jaap Andringa, Ferwerd

Financieel jaarverslag Andringa-Stichting 1996

Inkomsten:

Giro:

1.	Saldo 1.1.1996	f. 2.500,05
2.	Abonnementsgelden	f. 3.225,--
3.	Giften	f. 3.681,60
4.	Verkoop boeken	f. 5.886,56
5.	Restitutie PTT	f. 309,44
6.	Overboeking van bank	f. 1.500,-
7.	Bijdragen familiedag	f. 2.095,--
8.	Ontvangen rente	f. 9,79

Inkomsten Bank:

9.	Saldo priverekening 1.1.1996	f. 2.019,89
10.	Saldo spaarrekening 1.1.1996	f. 13.738,90
11.	Ontvangen abonnementsgelden	f. 20,--
12.	Ontvangen giften	f. 196,67
13.	Verkoop boeken	f. 7.433,--
14.	Ontvangen rente spaarrekening	f. 617,24
15.	Overb. spaarrek. - lopende rekening	f. 13.000,--
16.	Bijdragen familiedag	f. 2.397,50
17.	Terugstorting wisselgeld	f. 750,--
18.	Verkoop foto's	f. 10,--
19.	Ontvangst voor consumpties	f. 63,75

Uitgaven Andringa-Stichting 1996

Giro:

1. PTT factuurdiensten	f.	885,--
2. Administratiekosten	f.	1.527,84
3. TRIO-kosten ASN	f.	1809,49
4. Kamer van Koophandel	f.	61,--
5. Bijdrage Y. Brouwers	f.	6.220,--
6. Bijdrage Gen. Vereniging	f.	78,--
7. Restitutie bijdrage fam. dag	f.	60,--
Uitgaven Bank		
8. Attenties	f.	175,--
9. Overboeking naar girorek.	f.	1.500,--
10. Overboeking naar spaarrekening/girorek.	f.	13.000,--
11. Administratiekosten	f.	1.298,49
12. TRIO/ASN	f.	1.643,83
13. Opname wisselgeld fam. dag	f.	750,--
14. Kosten familiedag	f.	5.078,20
15. Rest. bijdragen fam. dag	f.	35,--
16. Rest. verzendkosten boeken	f.	20,--
17. Voorbereidingskosten boek	f.	6.150,--
Saldo 31-12-1996	f.	19.162,54.
Totaal	f.	59.454,39

Specificatie saldi:

Saldo girorekening 31-12-1996	f.	8.566,11
Idem bankrekening	f.	9.253,63
Idem spaarrekening	f.	1.342,80
Totaal	f.	19.162,54

Bestuurszaken 1997

Het jaar 1997 is in alle opzichten een rustig bestuursjaar geweest. Op de familiedag in november '96 was het vertrek van Heleen en Tsjerk al aangekondigd. Aanvulling van het bestuur is nu noodzaak geworden. De rustige periode na het jaar van de familiedag en het uitkomen van het tweede Andringaboek maakt het ons gemakkelijk om nieuwe leden voor het bestuur te vragen. De komende twee jaar zullen net als '97 rustig zijn, waardoor er geen groot appèl behoeft gedaan te worden op de vrije tijd van vrijwilligers die een bestuursfunctie op zich nemen. Tot onze grote vreugde zijn er enkele Andringa's gevonden die zo'n taak op zich willen nemen.

Twee maal vergaderde het bestuur. Op 4 maart kwamen door omstandigheden slechts vier bestuursleden bij elkaar in de O. Nassastraat 4 te Leeuwarden. Vanzelfsprekend worden er dan geen belangrijke besluiten genomen. Het viertal bereidde de volgende bijeenkomst voor welke op 14 juni 1997 werd belegd. Drie nieuwe kandidaatbestuursleden werden voor deze bijeenkomst uitgenodigd. Een van de kandidaatbestuursleden heeft zich terug getrokken vanwege onvoldoende tijd. Twee nieuwe bestuursleden hebben besloten het bestuur te versterken. Graag stellen wij deze twee kort aan u voor:

Johannes (zeg maar Hans) Andringa uit Sint Nicolaasga.

Gegevens over deze Hans vindt u in boek 2 op pagina 150 en 153 (NC 2114). Tot voor kort runde Hans een detailhandelzaak in bruin- en witgoed in Sint Nicolaasga te Friesland. Nu geniet hij van de VUT en is hij o.a. actief als vervoerder van gehandicapten. Hans is een liefhebber van schaatsen (dus moet hij wel goed in dit bestuur passen), fietsen en wandelen. Onlangs ontving de redactie namelijk een krantenknipsel over Hans, waarin stond dat hij in één jaar

liefst drie elfstedentochten heeft volbracht! Zo legde hij de tocht der tochten af op de schaats, de fiets en per voet (niet in één dag, hoor!). Voorwaar een vermeldenswaardige prestatie, waar wij zeker nog op terug zullen komen.

Piet Andringa uit Apeldoorn is de andere nieuwkomer. Hij is een broer van Hans. Van zijn hand is het artikel in dit nummer van ASN over munten. Niet alleen heeft Piet interessante hobby's, maar hij kan vooral ook goed met de computer overweg. Voor het schrijven van onderhoudende artikelen en ook als systeembeheerder. Het bestuur prijst zich gelukkig met het binnenhalen van deze multi-inzetbare kracht. U vindt Piet ook op pagina 150 van boek twee (NC 2113). Hij is eveneens VUT-ter, maar schijnt ondertussen wel enkele dagen per week actief te zijn in de computeropleidingsfeer (mooi woord, hè?). Verdere kennismaking met beide heren ziet u in een van de volgende ASN-en tegemoet.

Sinds 14 juni 1997 is het bestuur als volgt samengesteld:

<i>Voorzitter:</i>	Herman Andringa, Leeuwarden
<i>secretaris:</i>	Tsjikke Andringa, Veenwouden
<i>penningmeester:</i>	Jaap Andringa, Ferwerd
<i>boekenbeheerder:</i>	Ferdinand Ettema, Joure
<i>leden:</i>	Menno Andringa, Sneek Piet Andringa, Apeldoorn Hans Andringa, St. Nicolaasga
<i>medeleden:</i>	Hiltje, Eppy, Nelly, Janny en Thea.
<i>adviseur:</i>	Sjoerd Andringa, Exloo
<i>mede-adviseur:</i>	Janke
<i>werkgroepleden</i>	Heleen, Veenwoudsterwal Tsjerk, Schiermonnikoog

Het bestuur van de Andringa Stichting

Familiecontacten

"Werkt u ook met spreuken"?

Zo begon de brief die ik ontving van Jan Andringa uit Den Haag. Jan Andringa is een zeer meelevende lezer van ASN. Diverse malen heeft hij de redactie of het bestuur onderhoudende brieven gestuurd. Door omstandigheden komt het er niet altijd van om op alle reacties alert en snel te reageren, maar soms komt een brief tijdens opruimwerkzaamheden zomaar weer in de hand terecht. Ik lees verder: "Nee, dat is niet juist gesteld. Ik werk niet met spreuken, maar ze zitten in mijn hoofd. Kernachtige spreuken, zoals: "it is mei sizzen net todwaen!" (je moet het niet zeggen, maar doen!) en "Mannigien hat tafolle jild, mar nimmien hat genog!" (menigeen heeft teveel geld, maar niemand heeft genoeg!). Ik weet niet of het Fries wel goed geschreven is, want mijn Fries is niet zo goed meer".

Jan verhaalt verder in zijn brief over het Fries, de taal, zijn jeugd en liederen. Hij beschrijft in zijn brief de terugreis van Luik naar Leeuwarden, waar hij met de AJC (Arbeiders Jeugd Centrale) verbleef. In de trein zongen zij een lied van Jelle Brouwer, destijds een hoofdbestuurslid van de AJC, die in Leeuwarden woonde. Jan reproduceert de Friese tekst van dat lied. Al lezende dwalen mijn gedachten naar die oude SDAP tijd voor de tweede wereldoorlog. Ik zal Jan bellen om hem voor te stellen zijn herinneringen over die tijd voor ons vast te leggen. In dezelfde brief snijdt Jan een onderwerp aan waarover wij eerder berichtten in een van de voorgaande ASN-en, namelijk het aannemen van de naam "Andringa" in oorlogstijd door Wim Polak, een joodse man die na de oorlog in Israël is gaan wonen. Jan heeft een boekje in zijn bezit dat vijftig jaar geleden door het Parool is uitgegeven en daarin komen Wim Polak en zijn echtgenote Bea regelmatig voor.

Wim ook onder de naam Andringa. Onmiddellijk greep ik de telefoon en belde Jan op. Om een lang verhaal kort te houden: we hebben een heel lang telefoongesprek gevoerd en ik heb een schat aan informatie gekregen over de jeugd- en oorlogservaringen van Jan. Dat het verhaal over Wim Andringa (Polak) niet in het tweede boek is gekomen is heel jammer. Het had daar zeker vermeld kunnen en misschien moeten worden. Datzelfde geldt ook voor veel andere informatie, welke soms bewust en soms onbewust niet verwerkt is. "Maar", zei ik tegen Jan, "er moet toch ook wat over blijven voor een derde boek?".

Een dergelijk telefoongesprek staat niet op zichzelf. Zo krijgen wij telefoontjes uit het hele land. De ene keer naar aanleiding van het ASN of het tweede boek, maar ook bellen Andringa's zonder directe aanleiding. Veelal horen wij dan verrassende en leuke opmerkingen. Laatstelijk belde Frans uit Haarlem. Met Frans onderhoud ik al jaren een allerhartelijkst telefooncontact. Plannen om hem en zijn vrouw Rita eens te bezoeken zijn nog steeds niet gerealiseerd (bij deze neem ik mij voor om daarin dit jaar verandering te brengen). Frans vertelde een aardige anekdote over zijn naam. Bij een bezoek aan een zakenrelatie in het buitenland had hij als geschenk kaas mee, waarop stond "Frans Andringakaas" (geen familie van deze Frans) en uiteraard was deze zakenrelatie zeer geïmponeerd. "Fransen" in onze familie ken ik zelf ook. Zo was ik tien jaar terug op een openingsfeestje van een Volkshogeschool ergens in Friesland. Eelco Brinkman verrichtte de openingshandeling. We zaten net in een volle zaal te wachten toen er werd omgeroepen dat er telefoon was voor de heer "Andringa". Ik spurte met nog iemand - ook dus een Andringa - naar de receptie voor de telefoon. Het was een telefoontje voor Frans Andringa.

H. A. (geen familie van H.A. te H. en H.A. te L)

ANDRINGA

*DEEL EEN NOG SLECHTS
ENKELE*

EXEMPLAREN

ANDRINGA

DEEL TWEE NU TE BESTELLEN

BOEKEN

ANDRINGA

STAACH

NIJS

31